

INFORMACJA

o posiedzeniu **Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji**

nr posiedzenia: **12**

data posiedzenia: **12 lutego 2020 r.**

Porządek posiedzenia:

1. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci, w zakresie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczenia wychowawczego; ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy, w zakresie ustalania przez sąd opieki nad dzieckiem i pierwszeństwa adopcyjnego, oraz wprowadzenia psychologii do szkół podstawowych i ponadpodstawowych (P9-42/19).
2. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny oraz ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim, w celu umożliwienia konsumentom lub przedsiębiorcom, którzy przed upływem terminu umowy kredytowej spłacą pożyczkę, ubiegania się o zwrot poniesionych kosztów kredytowych za pozostały okres obowiązywania umowy (P9-45/19).
3. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy oraz niektórych innych ustaw, w celu zobowiązania osób, które uzyskały mandat w wyborach powszechnych, do reprezentowania swoich wyborców do końca kadencji organu, do którego zostali wybrani (P9-46/19).
4. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w celu umożliwienia prowadzenia rodzinnego domu pomocy na podstawie umowy osoby fizycznej lub organizacji pożytku publicznego z gminą, bez względu na miejsce położenia domu pomocy (P9-47/19).
5. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej ochrony i ratowania życia i godności człowieka (P9-48/19).
6. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 26 marca 1982 r. o Trybunale Stanu, w celu zmiany organu właściwego do wydania regulaminu czynności Trybunału Stanu (P9-52/19).
7. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 21 kwietnia 1936 r. o stosunku Państwa do Muzułmańskiego Związku Religijnego w Rzeczypospolitej Polskiej, w celu zmiany przepisów w taki sposób, aby dostosować je do obecnych uwarunkowań Państwa Polskiego i Muzułmańskiego Związku Religijnego (P9-50/19).
8. Rozpatrzenie petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany art. 598¹⁹ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, w celu wprowadzenia możliwości rozpoznania przez sąd opiekuńczy wniosku o nakazanie zapłaty należnej sumy pieniężnej za niewykonywanie obowiązków wynikających z orzeczenia o kontaktach z dzieckiem, w sytuacji gdy upadła wcześniejsza podstawa prawna w postaci zabezpieczenia kontaktów (P9-49/19).

Posiedzeniu przewodniczył:

przewodniczący komisji Aleksander Pociąg.

W posiedzeniu uczestniczyli:

senatorowie członkowie komisji:

Rafał Ambrozik, Robert Mamątow, Marek Martynowski, Gabriela Morawska-Stanecka, Aleksander Pociąg, Joanna Sekuła, Michał Seweryński,

goście, m.in.:

Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

zastępca dyrektora Departamentu Ochrony Zbiorowych Interesów Konsumentów Artur Zwaliński,

Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich:

zastępca rzecznika praw obywatelskich Maciej Taborowski ze współpracownikiem, główny specjalista w Zespole Prawa Pracy i Zabezpieczenia Społecznego Agnieszka Jarzębska,

Krajowe Biuro Wyborcze:

ekspert w Zespole Prawnym i Organizacji Wyborów Grzegorz Gąsior,

Ministerstwo Finansów:

zastępca dyrektora Departamentu Rozwoju Rynku Finansowego Piotr Pawliczak ze współpracownikiem,

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej:

dyrektor Departamentu Pomocy i Integracji Społecznej Krystyna Wyrwicka ze współpracownikiem, starszy specjalista w Departamencie Polityki Rodzinnej Agnieszka Strzelecka,

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji:

naczelnik Wydziału Rejestru Kościołów i Innych Związków Wyznaniowych w Departamencie Wyznań Religijnych, Mniejszości Narodowych i Etnicznych Mariusz Radajewski,

Związek Banków Polskich:

adwokat w Zespole Prawno-Legislacyjnym Łukasz Merski,

Polski Związek Instytucji Pożyczkowych:

pełnomocnik Paweł Grabowski,

autor petycji Maciej Fuerstenau,

Kancelaria Senatu:

pracownik Biura Legislacyjnego Marek Jarentowski, wicedyrektor Biura Analiz, Dokumentacji i Korespondencji Danuta Antoszkiewicz, pracownicy Działu Petycji i Korespondencji w Biurze Analiz, Dokumentacji i Korespondencji: Joanna Baranowska, Marzena Krysiak, Wanda Wójtowicz, Monika Ruszczyk, Maciej Kowalski.

Ad 1.

Treść petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany: ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci, w zakresie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczenia wychowawczego; ustawy z dnia 25 lutego

1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy, w zakresie ustalania przez sąd opieki nad dzieckiem i pierwszeństwa adopcyjnego, oraz wprowadzenia psychologii do szkół podstawowych i ponadpodstawowych przedstawiła pracownik Działu Petycji i Korespondencji w Biurze Analiz, Dokumentacji i Korespondencji Monika Ruszczyk.

Petycja indywidualna wniesiona przez Renatę Sutor dotyczy zmiany ustaw: z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (DzU z 2016 r. poz. 195 ze zm.) poprzez zmianę art. 22 w zakresie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczenia wychowawczego (zmiana powinna skutkować przyznaniem świadczenia 500+ osobie, która sprawuje faktyczną opiekę nad dzieckiem); z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (DzU z 2017 r. poz. 682 ze zm.) w zakresie uwzględniania przez sąd zdania dziecka, które ukończyło 7 lat, przy ustalaniu nad nim opieki, pierwszeństwa adopcyjnego rodziny, w dalszej kolejności rodziny zastępczej w Polsce, a w ostateczności rodziny zagranicznej pod nadzorem ministra sprawiedliwości.

Ponadto autorka petycji postuluje wprowadzenie psychologii do szkół podstawowych i ponadpodstawowych.

Nad petycją przeprowadzono dyskusję. W dyskusji zabrali głos senatorowie oraz przedstawicielka Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Przewodniczący komisji Aleksander Pociąg zgłosił wniosek o podjęcie dalszych prac nad rozpatrywaną petycją i wystąpienie o opinię do Ministerstwa Sprawiedliwości, Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Komisja przyjęła ten wniosek.

Konkluzja:

Komisja postanowiła kontynuować prace nad rozpatrywaną petycją i wystąpić o opinię podmiotów właściwych.

Ad 2.

Treść petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny oraz ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim, w celu umożliwienia konsumentom lub przedsiębiorcom, którzy przed upływem terminu umowy kredytowej spłacą pożyczkę, ubiegania się o zwrot poniesionych kosztów kredytowych za pozostały okres obowiązywania umowy, przedstawiła pracownik Działu Petycji i Korespondencji w Biurze Analiz, Dokumentacji i Korespondencji Marzena Krysiak.

Petycja indywidualna wniesiona przez panią Renatę Sutor dotyczy dodania art. 721¹ w ustawie z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (DzU z 2019 r. poz. 1145 ze zm.).

Autorka petycji wnosi o dodanie nowego przepisu art. 721¹ o następującym brzmieniu: „W przypadku przedterminowej spłaty kredytu przez biorącego pożyczkę (kredytobiorcę), dający pożyczkę (kredytodawca) zobowiązany jest w terminie 30 dni, licząc od daty spłaty całej pożyczki, do proporcjonalnego zwrotu biorącemu pożyczkę (kredytobiorcy) kosztów kredytu przypadających za pozostały okres obowiązywania umowy”.

Zdaniem autorki petycji proponowana zmiana prawa cywilnego spowoduje, że konsument lub przedsiębiorca, zgodnie z konstytucyjnymi zasadami równości wobec prawa oraz sprawiedliwości społecznej, będzie miał prawo do uzyskania rekompensaty za koszty bezpośrednio związane z przedterminową spłatą kredytu.

Nad petycją przeprowadzono dyskusję. W dyskusji zabrali głos senatorowie oraz przedstawiciele Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Biura Rzecznika Praw Obywatelskich oraz Związku Banków Polskich.

Senator Michał Seweryński zgłosił wniosek o podjęcie dalszych prac nad rozpatrywaną petycją.

W wyniku głosowania komisja przyjęła ten wniosek.

Konkluzja:

Komisja postanowiła kontynuować prace nad rozpatrywaną petycją.

Ad 3.

Treść petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy oraz niektórych innych ustaw, w celu zobowiązania osób, które uzyskały mandat w wyborach powszechnych, do reprezentowania swoich wyborców do końca kadencji organu, do którego zostali wybrani, przedstawiła pracownik Działu Petycji i Korespondencji w Biurze Analiz, Dokumentacji i Korespondencji Marzena Krysiak.

Petycja indywidualna wniesiona przez osobę fizyczną dotyczy zmiany ustaw: z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (DzU z 2019 r. poz. 684 ze zm.) poprzez dodanie §5 w art. 11 oraz usunięcie art. 335 ustawy; z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (DzU z 2019 r. poz. 1282) poprzez dodanie art. 6b i 6c; z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (DzU z 2018 r. poz. 1915 ze zm.) poprzez uzupełnienie art. 3 o pkt 6; z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora (DzU z 2018 r. poz. 1799) poprzez dodanie ust. 3 w art. 30.

Autor petycji wnosi o dodanie w kodeksie wyborczym w art. 11 nowego §5 stanowiącego, że osobie, która uzyskała mandat w wyborach powszechnych, nie wolno kandydować w innych wyborach, ubiegać się o inne stanowisko publiczne ani piastować go. Zakazy trwają od momentu ogłoszenia wyników wyborów, w których dana osoba startowała, aż do końca kadencji. Nadto rozwiązany zostanie stosunek pracy, jeżeli ta osoba jest zatrudniona w jednostkach samorządu terytorialnego, na stanowisku cywilnym lub kierowniczym w służbach mundurowych, w spółce Skarbu Państwa, w miejscach, o których mowa w art. 1 ustawy o pracownikach urzędów państwowych.

Wnoszący petycję proponuje także usunięcie art. 335 kodeksu wyborczego, zgodnie z którym w podziale mandatów uwzględnia się wyłącznie listy kandydatów tych komitetów wyborczych, które otrzymały co najmniej 5% ważnych głosów w skali kraju.

Pozostałe propozycje, dotyczące nowelizacji ustaw o pracownikach samorządowych, o pracownikach urzędów państwowych, o wykonywaniu mandatu posła i senatora, stanowią konsekwencje zmian zaproponowanych w kodeksie wyborczym.

Zdaniem autora petycji uniemożliwienie ubiegania się o stanowiska w ramach instytucji publicznych osobom, które zostały wybrane w wyborach powszechnych, stanowi pewną gwarancję dla wyborców, którzy im zaufali i wybrali na swoich reprezentantów.

Nad petycją przeprowadzono dyskusję. W dyskusji zabrali głos senatorowie oraz przedstawiciel Krajowego Biura Wyborczego.

Senator Marek Martynowski zgłosił wniosek o niepodejmowanie dalszych prac nad rozpatrywaną petycją.

W wyniku głosowania komisja przyjęła ten wniosek.

Konkluzja:

Komisja zakończyła prace nad rozpatrywaną petycją.

Ad 4.

Treść petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w celu umożliwienia prowadzenia rodzinnego domu pomocy na podstawie umowy osoby fizycznej lub organizacji pożytku publicznego z gminą, bez względu na miejsce położenia domu pomocy, przedstawiła pracownik Działu Petycji i Korespondencji w Biurze Analiz, Dokumentacji i Korespondencji Wanda Wójtowicz.

Petycja indywidualna wniesiona przez osobę fizyczną dotyczy zmiany ustawy z dnia 12 marca

2004 r. o pomocy społecznej (DzU z 2019 r. poz. 1507 ze zm.).

Autor petycji postuluje zmianę art. 52 ust. 2a ustawy, który został dodany na mocy ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej. Przepis art. 52 ust. 2a stanowi, że „rodzinny dom pomocy jest prowadzony na podstawie umowy zawartej przez osobę fizyczną albo organizację pożytku publicznego z gminą właściwą ze względu na miejsce położenia rodzinnego domu pomocy”.

Autor petycji informuje, że prowadzi rodzinny dom pomocy, który jest usytuowany na terenie gminy Lubicz (2 km od Torunia), zaś umowę na usługi opiekuńcze zawarł z prezydentem miasta Torunia. Dom funkcjonuje ponad 3 lata, a umowa wygasa z końcem 2020 r. Wnoszący petycję podnosi, że w świetle wskazanego przepisu jego działalność gospodarcza ulegnie likwidacji, a podopieczni opuszczą dom, gdyż, jak podaje, „gmina Lubicz nie wyraża zainteresowania takimi usługami, natomiast Toruń tak”. Autor petycji postuluje wprowadzenie zmiany w art. 52 ust. 2a, w celu umożliwienia prowadzenia rodzinnego domu pomocy na podstawie umowy osoby fizycznej lub organizacji pożytku publicznego z gminą, bez względu na miejsce położenia domu pomocy.

W opinii autora petycji likwidacja tego domu jest nieuzasadniona, gdyż brakuje miejsc w domach pomocy społecznej, a rodzinny dom pomocy jest alternatywą dla ludzi starszych. Ponadto podopieczni tego domu nie chcą go opuszczać, traktują go jak własny, gdzie czują się bezpieczni, a przede wszystkim kochani i potrzebni.

Nad petycją przeprowadzono dyskusję. W dyskusji zabrali głos senatorowie oraz przedstawiciele Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz autor petycji.

Przewodniczący komisji Aleksander Pociąg oraz senator Michał Seweryński zgłosili wniosek o podjęcie dalszych prac nad rozpatrywaną petycją i wystąpienie do Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej o opinię, a zwłaszcza o ustosunkowanie się do kwestii poruszonych w trakcie posiedzenia komisji.

Komisja przyjęła ten wniosek.

Konkluzja:

Komisja postanowiła kontynuować prace nad rozpatrywaną petycją i wystąpić o opinię podmiotu właściwego.

Ad 5.

Treść petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej ochrony i ratowania życia i godności człowieka przedstawiła pracownik Działu Petycji i Korespondencji w Biurze Analiz, Dokumentacji i Korespondencji Monika Ruszczyk.

Petycja indywidualna została wniesiona przez osobę fizyczną. Przedmiotem petycji jest wniosek o uchwalenie „niepolitycznej ustawy na rzecz życia ludzkiego i godności wynikających z historycznego faktu przyjęcia chrztu Polski”.

Autor petycji wskazuje, że ochrona życia i godności człowieka mieści się w zakresie spraw ogólnoludzkich, prezentuje argumenty pro-life, o ochronie życia ludzkiego od poczęcia do naturalnej śmierci, a w treści petycji przedkłada swój projekt ustawy.

Nad petycją przeprowadzono dyskusję.

Senator Robert Mamątow zgłosił wniosek o podjęcie dalszych prac nad rozpatrywaną petycją.

W wyniku głosowania komisja odrzuciła ten wniosek.

Konkluzja:

Komisja zakończyła prace nad rozpatrywaną petycją.

Ad 6.

Treść petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 26 marca 1982 r. o Trybunale Stanu, w celu zmiany organu właściwego do wydania

regulaminu czynności Trybunału Stanu, przedstawiła pracownik Działu Petycji i Korespondencji w Biurze Analiz, Dokumentacji i Korespondencji Joanna Baranowska. Petycja indywidualna wniesiona przez osobę fizyczną dotyczy ustawy z dnia 26 marca 1982 r. o Trybunale Stanu (DzU z 2016 r. poz. 2050 ze zm.).

Autor petycji postuluje zmianę art. 27 ustawy poprzez nadanie uprawnienia do wydania regulaminu czynności Trybunału Stanu przewodniczącemu Trybunału Stanu. W ocenie wnoszącego petycję obecny zapis ustawy, wskazujący Sejm jako organ uprawniony do wydania regulaminu Trybunału Stanu, nie znajduje odzwierciedlenia w art. 10 i art. 173 Konstytucji RP.

Nad petycją przeprowadzono dyskusję. W dyskusji zabrali głos senatorowie oraz przedstawiciel Biura Legislacyjnego Kancelarii Senatu.

Przewodniczący komisji Aleksander Pocięj zgłosił wniosek o podjęcie dalszych prac nad rozpatrywaną petycją i wystąpienie o opinię do Trybunału Stanu.

Komisja przyjęła ten wniosek.

Konkluzja:

Komisja postanowiła kontynuować prace nad rozpatrywaną petycją i wystąpić o opinię podmiotu właściwego.

Ad 7.

Treść petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany ustawy z dnia 21 kwietnia 1936 r. o stosunku Państwa do Muzułmańskiego Związku Religijnego w Rzeczypospolitej Polskiej, w celu zmiany przepisów w taki sposób, aby dostosować je do obecnych uwarunkowań Państwa Polskiego i Muzułmańskiego Związku Religijnego, przedstawił pracownik Działu Petycji i Korespondencji w Biurze Analiz, Dokumentacji i Korespondencji Maciej Kowalski.

Petycja indywidualna wniesiona przez osobę fizyczną oraz petycja zbiorowa wniesiona przez Muzułmańską Gminę Wyznaniową w Kruszynianach dotyczy zmiany ustawy z dnia 21 kwietnia 1936 r. o stosunku Państwa do Muzułmańskiego Związku Religijnego w Rzeczypospolitej Polskiej (DzU z 1936 r. nr 30 poz. 240 ze zm.). Przedmiotem petycji jest wniosek o wprowadzenie następujących zmian: usunięcie art. 6 ust. 1 i 3, art. 7, art. 9, art. 10 ust. 2, art. 11, art. 12, art. 14, art. 15, art. 17, art. 18, art. 19, art. 20 ust. 1 i 2, art. 21, art. 23, art. 28 ust. 3, art. 30, art. 33, art. 34 ust. 1 i 2, art. 38 oraz art. 43, w celu dostosowania przepisów do obecnych uwarunkowań; uchylenie art. 29 w zakresie opłat pocztowych, z uwagi na bezcelowość utrzymania tej regulacji.

Nad petycją przeprowadzono dyskusję. W dyskusji zabrali głos senatorowie oraz przedstawiciel Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Przewodniczący komisji Aleksander Pocięj oraz senator Robert Mamątow zgłosili wniosek o niepodjęcie dalszych prac nad rozpatrywaną petycją i przekazanie informacji o wnioskach zawartych w petycji do Rządowego Centrum Legislacji oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

W wyniku głosowania komisja przyjęła ten wniosek.

Konkluzja:

Komisja zakończyła prace nad rozpatrywaną petycją.

Ad 8.

Treść petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej zmiany art. 598¹⁹ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, w celu wprowadzenia możliwości rozpoznania przez sąd opiekuńczy wniosku o nakazanie zapłaty należnej sumy pieniężnej za niewykonywanie obowiązków wynikających z orzeczenia o kontaktach

z dzieckiem, w sytuacji gdy upadła wcześniejsza podstawa prawna w postaci zabezpieczenia kontaktów, przedstawił pracownik Działu Petycji i Korespondencji w Biurze Analiz, Dokumentacji i Korespondencji Maciej Kowalski.

Petycja indywidualna wniesiona przez osobę fizyczną dotyczy zmiany art. 598¹⁹ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (DzU z 2019 r. poz. 1460 ze zm.).

Autor petycji wnosi o dodanie w kodeksie postępowania cywilnego do art. 589¹⁹ nowego §3 o następującej treści: „Wykonalność orzeczenia lub ugody jest oceniana przez sąd zgodnie z wnioskiem w okresie ich wcześniejszych naruszeń”.

Wnioskodawca uważa, że takie uregulowanie pozwoli na większą wykonalność orzeczeń i ugód sądowych, które dotyczą zabezpieczonych kontaktów rodzica z dzieckiem, a przede wszystkim będzie miało wpływ na przymuszenie osoby niewykonującej obowiązków zawartych w tych orzeczeniach i ugodach do ich wykonywania pod groźbą sankcji finansowej.

Nad petycją przeprowadzono dyskusję.

Senator Gabriela Morawska-Stanecka oraz senator Robert Mamątow zgłosili wniosek o niepodejmowanie dalszych prac nad rozpatrywaną petycją.

W wyniku głosowania komisja przyjęła ten wniosek.

Konkluzja:

Komisja zakończyła prace nad rozpatrywaną petycją.

W posiedzeniu komisji nie uczestniczyły osoby wykonujące zawodową działalność lobbingową.